

Z á z n a m

ze semináře Odborné skupiny ČFS JČMF Organizace výzkumu

Akademické fórum

Autonomie univerzit – je ohrožena?

Seminář se konal ve čtvrtek 26. 3. 2009

ve Velké posluchárně v sídle Jednoty českých matematiků a fyziků, Praha 1, Žitná 25.

Semináře se zúčastnili:

Prof. RNDr. Martin Černožský, CSc., předseda OS ČFS JČMF OV

RNDr. Zdeněk Jiráček, CSc., Fyzikální ústav AV ČR, vědecký tajemník Učené společnosti ČR

Doc. Ing. Josef Koubek, CSc., rektor Vysoké školy chemicko-technologické v Praze

Prof. RNDr. Olga Krupková, DrSc., Přírodovědecká fakulta UP Olomouc

Ing. Alena Macháčková, CSc., Fakulta technologická UTB ve Zlíně

Prof. RNDr. Tomáš Opatrný, Ph.D., Univerzita Palackého, člen Předsednictva RVŠ

Prof. RNDr. Libor Pátý, CSc., dříve MFF UK, náměstek ministra školství, mládeže
a tělovýchovy 1990–1993

Prof. Ing. Pavel Ripka, CSc., České vysoké učení technické v Praze

Dr. Hana Ripková, Fulbrightova nadace

RNDr. Vladimír Roskovec, CSc., Centrum pro studium vysokého školství; OS ČFS JČMF OV

Prof. Dr. Joseph Rostinsky, Ph.D., Tokai University, Tokyo

RNDr. Ivan Saxl, DrSc., Matematický ústav AV ČR

Ing. Radomila Soukalová, Ph.D., Fakulta multimediálních komunikací UTB ve Zlíně

Doc. Jana Talašová, CSc., Univerzita Palackého v Olomouci

Doc. Ing. Štefan Zajac, CSc., předseda Jednoty českých matematiků a fyziků

Prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc., děkan Fakulty informatiky Masarykovy univerzity,
místopředseda Rady vysokých škol, OS ČFS JČMF OV

Omluveni:

Prof. RNDr. Jana Musilová, CSc., prorektorka pro vědu a výzkum Masarykovy univerzity, OS ČFS
JČMF OV

RNDr. Jiří Rákosník, CSc., Akademie věd ČR, OS ČFS JČMF OV

Původní program (**Příloha P-1**) byl 23.3.2009 aktualizován (**Příloha P-2**).

13:30–14:10 Registrace.

14:15 1. Uvítání a slovo k programu a k tématům

- (1) Způsob financování výzkumu a vysokých škol – zdroj problémů.
- (2) Stimulační funkce fóra.

Seminář zahájil M. Černožský uvítáním účastníků, přečtením dopisu ze sekretariátu předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu (**Příloha P-3**) a výňatků ze Stanoviska Učené společnosti České republiky k Bílé knize terciárního vzdělávání ze dne 25.2.2009, zaslaného Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR, České konferenci rektorů, Radě vysokých škol, Univerzitě Karlově v Praze a Akademii věd ČR, a též Odborné skupině ČFS JČMF Organizace výzkumu:

„Vláda České republiky vzala dne 26. ledna 2009 na vědomí Bílou knihu terciárního vzdělávání a uložila ministru školství, mládeže a tělovýchovy zpracovat a vládě do 30. dubna 2009 předložit návrh věcného záměru zákona o terciárním vzdělávání. Členové Učené společnosti jsou znepokojeni skutečností, že ač Bílá kniha deklaruje, že navrženými změnami se posílí autonomie vysokých škol, některá opatření směřují naopak proti této autonomii. ...

Učená společnost České republiky podporuje myšlenku zasvěceného hodnocení českého vysokého školství a uvítá dobře promyšlené změny, které povedou k prohloubení demokratické vzdělanosti, optimalizaci výchovy mladých vědeckých pracovníků a ke zvýšení konkurenceschopnosti naší společnosti. Do přípravy změn by však měl být zapojen širší okruh kompetentních činitelů akademické obce s potenciálem přinést různé pohledy a vybrat optimální variantu transformace terciárního vzdělávání v České republice.“ (Tuto myšlenku konkretizuje příspěvek Tři modely přípravy zákonů – **Příloha P-11**.)

14:20 2. Jana Musilová: (1) Autonomie vysokých škol – je ohrožena!

(2) Systém rozdělování financí – faktor omezující autonomii institucí v oblasti výzkumu.

Již dříve rozeslaný text J. Musilové (2) (**Příloha P-4**) je jedním ze signálů přechodu aktivit OS ČFS JČMF OV od seminářů informativní povahy ke konkrétním odborným jednotlivostem. Dosud nezveřejněný text "Autonomie vysokých škol – je ohrožena!" (**Příloha P-5**) byl přečten v plném znění.

14:30 3. Jiří Zlatuška: K aktuálnímu tématu „Autonomie univerzit – je ohrožena?“

Výklad J. Zlatušky se opíral o připojenou prezentaci (**Příloha P-6**).

14:45 4. Vladimír Roskovec: K právní úpravě ustanovení o samosprávných orgánech vysoké školy.

V. Roskovec přednesl v plném znění (**Příloha P-7**) svůj komentář k nedávno vyšlému sborníku z konference konané v rámci oslav 660. výročí založení Univerzity Karlovy „Historie, současný stav a perspektivy univerzit“. Uvedené myšlenky zasluhují větší pozornosti, než se jim zatím dostává. V textu zmíněné Komuniké je připojeno (**Příloha P-8**).

14:55 5. Jiří Rákosník: Kam je směřována česká věda novými zákony?

Obsažný poukaz J. Rákosníka (**Příloha P-9**) byl rovněž se stejnou funkcí jako text (2) J. Musilové již dříve rozeslán. Dr. Marek Blažka, sekretář Rady pro výzkum a vývoj a ředitel odboru výzkumu, vývoje a inovací Úřadu vlády ČR reagoval na něj dopisem (**Příloha P-10**) zaslaným adresátům oznámení o Akademickém fóru „Autonomie univerzit – je ohrožena?“, jimž byl příspěvek J. Rákosníka před seminářem rozeslán.

15:05 6. Martin Černožský: K zákonům č. .../2021 Sb., o výzkumu, a č. .../2021 Sb., o terciárním vzdělávání, a k jejich přípravě v období 2010–2020:

- (1) Otevřený, polootevřený a uzavřený model přípravy zákonů.
- (2) Volba rektora sborem volených a delegovaných volitelů.

Text k oběma bodům je připojen (**Příloha P-11**). Poseminární dodatek (26.3.2009) poukazuje na hlavní příčinu potíží s projednáváním Reformy o terciárním vzdělávání.

15:15 7. K novele zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu ...

8. K postavení Rady vysokých škol v Re prezentaci vysokých škol.

Text k oběma bodům je připojen (**Příloha P-12**). V obou případech došlo už k příznivému posunu, u bodu 7 v jednání Senátu Parlamentu ČR 27.3.2009, u bodu 8 k explicitnímu uznání Rady vysokých škol jako součásti Re prezentace vysokých škol.

15:20 9. Přestávka. Předání písemného znění diskusního příspěvku organizátorům do 15:45.

15:50 10. (1) Strukturovaná diskuse se závěry, s přednostním uplatněním předaných diskusních příspěvků k bodům 1–8 v podobě určené autorem příspěvku pro zápis.
(2) Volná diskuse v časovém rozsahu daném programem.

Písemně nebyl podán žádný příspěvek. Čas byl plně využit k volné diskusi. Její obsah lze částečně vidět v písemném poseminárním doplňku, uvedeném v závěru bodu 1 Přílohy P-11 (v samotné diskusi poukaz uvedený v Příloze P-10 takto konkrétně formulován však nebyl).

16:25-16:30 11. Shrnutí. Informace k Akademickému fóru 23.4.2009. Závěr.

V souladu s tím, že Akademické fórum nemá narozdíl od oficiálních institucí žádnou pravomoc, byl seminář uzavřen bez usnášení stanovisek k jednotlivým bodům; jejich obsah je k dispozici každému zájemci.

Poděkováním všem účastníkům za aktivitu a sdělení, že všechny přednesené a i jen předložené příspěvky budou v plném znění přílohami Záznamu a že program Akademického fóra 23.4.2009 bude stanoven s respektováním výsledků jednání, která proběhnou na různých místech v průběhu první poloviny dubna, seminář v 16:45 skončil. Poslední programový bod (16:35-17:00 Veřejná tisková konference) odpadl, ze sdělovacích prostředků nebyl nikdo přítomen. Neoficiální diskuse a konzultace trvaly do 17:15.

Za Odbornou skupinu ČFS JČMF Organizace výzkumu
Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc., předseda
cernohorsky@physics.muni.cz